

examen, vil have erfaret, at vi have mange flere, end vi behøve, og naar der altsaa, medens de kongelige Statsseminarier bestaae, kan reise sig private Anstalter, som kunne frembringe Seminarister i en saadan Mængde, at det snart kunde blive et Spørgsmaal, hvilken Anstalt, der frembringer flest, saa troer jeg ikke, vi behøve at tvivle om, at, naar de kongelige Anstalter blive nedlagte, vil der fremstaae saamange flere private, at vi ikke ville komme til at mangle tilstrækkelige Kræfter. Dernæst har der været Spørgsmaal, om man da kunde vente at faae ligesaa dygtige Seminarister fra de private Anstalter som fra de kongelige, og man har villet have det Modsatte beviist derved, at Examenscharactererne i Reglen ikke have været saa gode for dem, der ere komne fra de private Anstalter, eller som privat have taget Skolelærerexamen, som for dem, der ere komne fra Statsseminarierne; men der er jo saa ofte peget paa, hvor ulige de Forhold ere, hvorunder de forskjellige Seminarister have været stillede, at det ogsaa forekommer mig, at man, som den ærede sidste Taler bemærkede, godt kan stille Forholdet saaledes, at man kan sætte En, der har første Character ved et kongeligt Seminarium, omtrent lige med En, der har anden Character ved et privat Seminarium. Dette gjør en ganske bethdelig Forskjel, og derfor have disse Procenter af de forskjellige Characterer, som ere opgivne af den høitagtede Minister, for mig ikke saameget at sige. Der er desuden en tredie Wei, man kunde gaae ved Udbannelsen af Skolelærere, en Wei, som vel er paapeget, men ikke videre omtalt, den nemlig, at de unge Mennesker kunde forberede sig enkeltviis hos en dygtig Skolelærer ude i Landet og der faae den praktiske Veiledning og den pædagogiske Underviisning, som det ærede Medlem for Weise (Berg) lagde meest Vægt paa, hvad jeg ogsaa gjør. Jeg er enig i, at man ikke kan høre videre Udbytte af de pædagogiske Forelæsninger, der holdes paa Seminarierne, naar man ikke iforveien har en Praxis at holde sig til, men kun abstract maa tænke sig Videnskaben Pædagogik og de Forhold, som den befatter sig med. Der er Intet til Hinder for, at det unge Menneske, der vil uddanne sig til Lærer,

kan henvende sig til en dygtig, anseet Skolelærer i den Egn, hvor han maatte have hjemme, eller hvor det maatte være beqvemt for ham. Vi have jo mange Skolelærere, som have forberedt og udbannet meget dygtige Skolelærere. De Paagjældende kunne da blive der saa længe, de lyste, og, naar den aarlige Skolelærerexamen afholdes, indstille sig ved denne. Ved Siden deraf kunde vi endvidere have private Seminarier, hvoraf jo allerede flere ere traadte ilive. Man har i Reglen kun holdt sig til det ene her i Nærheden af Kjøbenhavn, som ogsaa er det største og meest bekjendte; men man veed ogsaa, at der desuden har reist sig idetmindste eet af nogenlunde bethdeligt Omfang, nemlig i Gjedved i Nærheden af Horsens, og saaledes vil der formodentlig reise sig flere, navnlig maastee paa de Steder, hvor de kongelige Seminarier blive nedlagte. Muligen kunde disse fremdeles blive brugte i den private Industries Tjeneste eller paa lignende Maade som Høiskolerne, der virke til Oplysningens Fremme i Almindelighed. Det var ikke utænkeligt, at man paa denne Maade kunde faae Anvendelse for de Bygninger, der nu engang ere indrettede til saadant Brug, og som det ærede Medlem for Kjøbenhavns 6te Valgkreds (Steen) saa meget har beklaget skulde gaae til Grunde. Han ansøgte, at Seminarierne for nogle faa Aar siden havde kostet, jeg troer ikke, jeg hørte feil, naar jeg nævner 31,000 Rbd. i Bygningsomkostninger; men naar disse Seminarier i et enkelt Aar kunne koste saa store Summer, og det kan jo tænkes, at disse Udgifter kunne komme igjen Tid efter anden og maastee blive endnu større, saa forekommer det mig, at denne Omstændighed maatte tale imod disse Seminariers Bestaaen. Naar det nu tillige viser sig, at vi, uden at Staten befatter sig dermed, kunne faae, efter min Mening, ligesaa gode Kræfter, som vi gjennem Staten have faaet, saa troer jeg ikke, at der kan være Noget til Hinder for at nedlægge Statsseminarierne. Det ærede Medlem, som jeg nylig nævnte, har ogsaa selv sagt, at der kan staffles — jeg troer ikke, at jeg hørte feil — „ligesaa gode“ Lærere ad privat Wei, men i alt Fald „gode“ Lærere ad privat Wei. Naar man altsaa kan faae gode Lærere ad privat Wei, uden at sætte Staten i Beskaffning